

REDAKCIJOS PRIIMAMOJO TEL. 741989

Kaunas - mūsų, o mes - ...

Prie daugelio garbės nedarančių dalykų įprato mūsų akys. Turbūt tik seni vilijampoliškiai, sėdėdami paminklo komjaunuoliams pogrindininkams (yra dar toks!) papėdėje ir stebėdami po Sąjungos aikštę triračius minančius anūkius, tesusimąsto: kaipgi prigyvenom tokį laiką, kad negerbiam nieko - nei po betonu tebesančių senų kapų, nei savęs, nei geležiniuose panaškalnių simbolinių didvyrių. Tarkim, pastarieji - tarybinio laikotarpio pompastika, kurios paskirties net anksčiau žmonės nesuprato, o dabar dažnas tik nusistebi, kaip ji išvengė masinio bolševikinių paminklų demontavimo (gal tai apskritai nepanašų į paminklą, o gal todėl, kad niekada ši vieta nėra įprasminusi jokių žygių, - net pačių komjaunuolių nebuvo nei laikoma, nei gerbiama). Bet senieji Vilijampolės kapai yra - juos dar primena Vėlinių vakarą ant kalnelio tai šen, tai ten mirksinčios žvakučių liepsnelės.

Per gana trumpą laiką tos kapinės buvo panaikintos, - redakcijos priimamajame dailijosi prisiminimais Antanas Stanislovas Poškus, Raudondvario plento gyventojas. - Daug žmonių tiesiog nespėjo savo artimųjų palaikų perkeiti, taip ir liko jie dabar kaip bendras kapas. Argi čia, kur palaidota tiek įvairių tautybių žmonių, šventoje kapinių žemėje, šalia tražiškos žydų atminties - geto, buvo vieta tokiems statiniams, tegu ir simboliniams?..

A.S.Poškaus nuomone, vis tik ne kaltinti paminklo sumanytojus reikia, o pažeisti bendrai, kaip atiduoti skolą tai šventai žemei. Galbūt nuėmus nieko nesakančias metalines povyzas, atitinkamai sutvarkius aplinką (dar galima išgelbėti dolomitinės sienelės ir buvusį apšvietimą), reikėtų pastatyti kopytstulpį ar kryžį, prie kurio pasimelsti, žvakutę uždegti, pagerbti mirusiųjų atminimą galėtų ateiti jų artimieji. O gal čia rastųsi ir kryžių kalnelis, - graži būtų tam vieta, gerai matoma iš kito Neris kranto.

Vertingas pasiūlymas. Tik nežinia, kas imsis jį įgyvendinti? O jei miesto atsakingieji su Vilijampolės bažnyčios atstovais pasitartų? Manau, ne tik tikintieji paaukotų lešų šventos mirusiųjų atminties atgai-

vinimui, ir ne tik vilijampoliškiai.

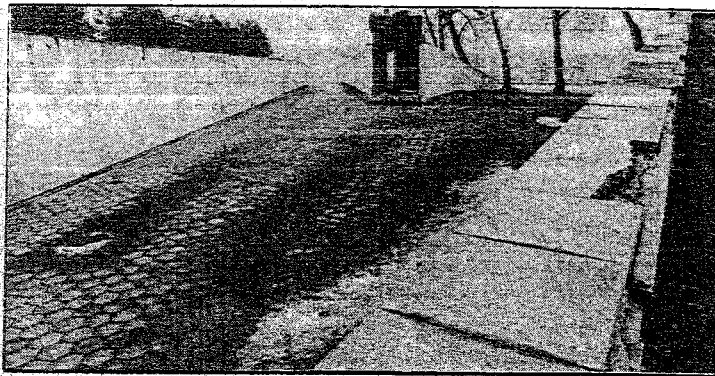
O kol ši graži idėja pavirs realybe, prašau ir savo vardu: žmonės, raskit kitą vietą alaus buteliui išgerti, šuniui pavedžioti ar kitiems, ne itin tauriems reikalingam atilkti. Apeikite tą kalnelį prisimindami: tai - kapai.

● ● ●

Nors ne tiek daug, kiek norėtusi, yra Kaune žmonių, kuriems skauda širdį dėl miesto tvarkos. Redakciją vis pasiekia susirūpinimo kupini signalai: kuo pavertėte savo pasididžiavimą - Ažuolyną? "Nemokame jo tausoti, - rašo P.Cvirkos garvės gyventojas Audrius Šarakauskas. - Nežinia kam padiktavus, Ažuolynas buvo apželdintas kitais lapuočiais medžiais ir krūmais. Skaudu matyti ištisus jo plotus, pamažu virstančius peikėmis su karklynais ir kenkėjais. O juk ažuolas nepakenčia menkavertės kaimynystės, skursta ir vysta be erdvės. Siūlau švarinti Ažuolyną, pirmiausia pašalinant tuos medžius ir krūmus, kurie trukdo girių karaliui. Suprantu, kad gaila kirsti žaliuojantį medį, bet kartais, gelbstint žmogaus gyvybę, tenka amputuoti galūnę..."

Apie šiukšlinus Ažuolino takelius po intensyvaus savaitgalio mūsų skaitrytojas nutylėjo. Tačiau ištisu savartyne virtusi P.Vileišio aikštė (ir tai - vos ne pačioje miesto širdyje!) tikriausiai bado akis ne vien jos pasonėj gyvenančiam Eugenijui Cigriejui. Arvykšiams, apsistojusiems naujame daugiaaukščiame viešbutyje - tikrai. "Aikštė - niekieno žemė", - teisingai pastebi E.Cigriejus, prisimindamas net keletą nesėkmingų bandymų ją užstatyti. Matyt, neįgyvendinus nė vieno projekto, numota ton pusėn ranka. Žinia, kai nėra šeimininko, tada "šeimininkauja" kas nori.

Į ką panašus senojo Kauno simbolis - Kauko laiptai? Paklojus naują kanalizacijos liniją, nepadaryti ar neatnaujinti senieji lietaus grioveliai. Dėl to storu žemių sluoksniu užnešti visi laiptai. Mūsų skaitrytojas Vacys Žvirblis primena, jog restauracijos laukia ir akmeniniai laiptai iš Žemaičių į Dzūkų gatvę.

Paskambinęs į priimamąjį Romas Adukevičius nostalgiskai prisiminė, koks prieš du-tris dešimtmečius buvęs nuostabus Lampėdžių šilas, kuriame prabėgdavo jo vasaros. Dabar nėra kur prisiglausti: šiukšlini brūzgynai, laužų išdegtos dykvietės. Pušų ozono kažin ar likę, - vos ne į pačius krūmus važiuojama su automobiliais. Apgailėtinas ir pliažas prie vadnamojo karjero...

● ● ●

Žinoma, kai kurių Kauno vietų, nebesugrąžinamai praradusių pirmąsį savo žavesį, jau neišgelbės nei talkos, nei visuomeninės akcijos. Tačiau to, ką dar galima sutvarkyti, nepalikime likimo valiai. Jei viliamės, jog čia gyvens mūsų vaikai ir anūkai, pagaiškovim, koks bus miestas ne tik ryt poryt, bet ir po kelių dešimtmečių.

O šiandien... Gal ir teisus mūsų skaitrytojas Jurgis Pavinkšnis, A.Stulginskio gatvės gyventojas, teigdamas, jog ne rašyti apie šiukšlintojus reikia, o juos bausti. Piniginėmis baudomis. Nes, kaip patys matote, moralai ir apeliacijos į sąžinę - bevaisės. Kita vertus, "užmesti akį" miesto poilsio zonas galėtų ir atitinkamų tarnybų darbuotojai: gal atsirastų ūksmingame Ramybės parke daugiau suoliukų, minėtoje Sąjungos (?) aikštėje - bent viena šiukšliadėžė, ant kalno iš žalių plotų prie Viešosios bibliotekos knyknų kažkada buvusių sūpuoklių strypai etc.

Juk sakydami - mūsų miestas, turime galvoje ir save.

Nijolė PAULIUKVIČIENĖ

"K.t." korespondentė

Nuotraukoje: tebedunkso stagnacinis reliktas ant šventos kapų žemės...

Edmundo KATINO nuotrauka